

Katona Zsigmond

Katonatelepi KÖZÜGYEK

II. évfolyam 7. szám | 2016. július

MEGJELENIK HAVONTA

EGY FORRÓ NAP

5.

A PACSIRTA

6-7.

KERTÜNK, HÁZUNK

8.

ORVOSI SZŰRŐVIZSGÁLATOK

11.

Július, az áldás, Szent Jakab hava

A régi rómaiaknál a hónap római neve „Quintilis” volt, miután náluk az esztendő márciussal kezdődött, s így a július az „ötödik” (quintus) hónap volt. Julius Caesar Krisztus előtt 45-ben naptárreformot hajtott végre, ezért az ő tiszteletére, hiszen ő ebben a hónapban született, nevezték el róla ezt a hónapot. A hónaphoz számos jeles nap kapcsolódik, hiszen a természetben is rengeteg pozitív esemény kezdődik, vagy éppen fejeződik be ebben az időszakban.

Július 25. Jakab apostol, akit megkülönböztetésül öcsésétől, idősebbik vagy nagyobb Jakabnak (Jacobus Maior) hívnak. Mindketten az elsők között szegődtek Jézushoz, aki a „mennydörgés fia” nevet adta nekik (Mk 3.17). Idősebbik Jakab a tanítványok legbelső köréhez tartozott, jelen volt az Úr színeváltozásánál, majd az Olajfák hegyén, a másik két kiválasztott, Péter és János társaságában. I.sz. 44-ben Jeruzsálemben Heródes Agrippa hitéért lenyakasztatta. Egy legenda szerint (Arany Legenda) Hispániába ment téríteni, de már úgy, hogy tanítványai egy angyal vezérletével az apostol holttestét kicsempészték Jú-

Szent Jakab szobra Santiago de Compostelában

(Forrás: <https://maximoalaez.files.wordpress.com>)

deából, és Galiciába vitték. A néki tulajdonított ereklyék itt, Galiciában, Santiago de Compostelában nyugsznak. Szent „Iago”, a spanyolok nemzeti szentjének tulajdonított ereklyék nyughelye a középkortól

maig is, a Szentföld és Róma után legismertebb és népszerűbb zarándokhelye lett. Ide fut be a Szent Jakab-út (spanyol neve Camino de Santiago) után El Camino-nak is nevezik), ami egy ősrégi és ma is

népszerű zarándokút, melyből kiindulva az Szent Jakab utak egész hálózata alakult ki Európában, és végül itt fejeződik be.

Kerényi Zoltán
mb. felelős szerkesztő

A „Szabadidő- és Sportcentrum” hírei

Kedves olvasóink, kedves katonatelepi polgárok! Lapunk ezt megelőző számában örömmel adtuk hírül azt a Katonatelep életében jelentős változást, hogy 30 millió forintos beruházás indul a Platán utcában erre kijelölt helyen, amit „Szabadidő- és Sportcentrum”-nak nevezünk el. A cikkben még csak feltételesen írtunk és reménykedtünk arról, vajon a Magyar Labdarúgó Szövetség (MLSZ) jóváhagyja? ÖRÖM! JÓVÁHAGYTA!

Mi a következő lépés? A város arra illetékes szervei kitűzik a telekhatárokat és a területet, a kezelési jog hivatalos tisztázása után, a megfelelő jogosítványokkal felruházva, átadják a Katonatelepi Sport Egyesületnek. (KTSE) Akkor azt írtam, hogy a következő héten a kitűzés megkezdődik. Azóta kiderült ez csúsznak, mert egyrészt a kitűzésnek nem kis költségein megy a vita, másrészt a terület és közművek rendezését is be kell a munkákba számolni. Türelemmel várjuk, hogy az illetékesek minél előbb megtalálják a kitűző karokat.

Közben a KTSE taggyűlés keretében tárgyalta meg a tennivalókat és hozott elsősorban magára nézve elvégzendő határozatokat. A taggyűlés már önmagában is jelentős eseménye volt a 2015-ben alakult egyesületnek, mert az első ilyen összejövetel volt és igen eredményesen zárult:

- Az egyesület jól gazdálkodott! Egyszámláján a befizetett támogatások, tagdíjak és adományok szaldója pozitív. Az egyesület helyi vállalkozóktól is kapott támogatást!

- Az alapító tagokból alakult vezetőség döntött új tagok felvételéről. Ennek megfelelően

a taglétszám 35-re nőtt. Itt ki kell emelni, hogy az új tagok tette kész vállalkozók és tapasztalt emberek. Ez a jelenlegi taglétszám még nem elég biztosíték a támogatók számára ahhoz, hogy a szabadidő és sport centrum elkészülése után megfelelően, jó kihasználtsággal működjön. Rendkívül fontos lenne, hogy az egyesületi taglétszám megközelítse a 80-100 főt, ezért várjuk további tagok belépését.

- Mia mi teendők? erről hozott a gyűlés határozatokat:

Mit tudunk és fogunk tenni:

Az újságban is és a Facebook csoportban is vitát indítottunk és javaslatokat kértünk, hogyan is nézzen ki ez a közösségi térünk. Mert az lesz, ha elkészül. Felüdülésre, kikapcsolódásra, összejövetelekre, barátságok, kapcsolatok elmélyítésére alkalmas lesz ez a régóta hiányzó létesítmény. LEGYEN MINDENKIE! IDŐS, FIATAL használja!

Sport célú elképzelések: Itt a legelső az elfogadott pályázat szerint a 40x20 m, műfüves, világítással ellátott focipálya.

Tervezünk egy nagyméretű, füves labdarúgó pályát is. Ez a két terület sok gyerek és focirajongó igényeit elégítheti majd ki.

A sportot szolgáló pályák sorában azt tervezzük, hogy egy nagyobb területet műanyag téglákkal alakítanánk ki, ahol a jelentkező igény szerint Kézilabda, kosárlabda, vagy éppen tenisz is játszható. Ezek alkalmasak minden korosztály mozgásigényének a kielégítésére. (teniszt már 2 ember is játszhatja és bármilyen korban).

Az egész telek kerületén a hobby futóknak tervezünk futópályák kialakítását.

Beszélgetések közben nem egy idősebb társunk jelezte, hogy szívesen kuglizna. Kugli és nem teke, vagy egyéb drágább megoldás. Van rá hely, jó ötlet. Itt lehet baráti társaságoknak egymással játszani, jó hangulatú, sörözések mellett mozogni.

Iskolásainknak atlétikai képzésükhöz ugró, dobó helyeket is tervezünk. Nem tilos persze az idősebbnek sem ugrani, súlyt dobni és 1-2 üvegsört tétnek megtéve versenyezni..

Szabadidős rész: Ha a sportcélú területeket okosan tudjuk kialakítani, nagy terület szolgálhatja szabadidőnk kellemes eltöltését is. Akár 6-7000 m²-t is igénybe vehetünk. Mire is? Rendezhetünk partikat, összejöveteleket, ahol a szabadban fák árnyékában a kedvelt bográcsozással, sütögetéssel, társaságban tölthetünk el kellemes órákat.

Sok nyugdíjas, vagy társaságra vágyó katonatelepi polgár központi helye lehetne.

Itt kell alakítani sütő, főző,

bográcsozó helyeket padokkal, kis asztalakkal hangulatos találkahely alakítható ki.

Falu napok, szüreti mulatságok rendezése egy elég közeli jövőben megvalósulhat.

Nyári táborok szüniidőben gyerekeinknek! Sok dolgozó szülő nehezen oldja meg a szüniidőben gyerekei foglalkoztatását. Itt szakemberek vezetetté spot/vagy kulturális beállítottságú táborokkal lehetnének a szülők segítségére.

Kiszolgáló egységek: A területnek kell kulturált kiszolgáló egységekkel is rendelkeznie.

Kellenek zuhanyzók, kézmosók, WC-k sok helyen ivó kutak.

Öltöző és jó közösségi tér is szükséges ezekhez az elképzelésekhez.

Készítünk róla vázlatokat, fórumot tervezünk, megbeszélendő az elképzeléseket. Természetesen ez nem kis feladat és nem kis összeg. De meggyőződéssel állítható, hogy összefogással, ötletekkel saját erőből is sokat tehetünk. De ha ezt megcsináljuk, akkor természetesen haladhatunk előre!

Tisztelet Katonatelepnek!

TÉVÉ.

Sikeres pályázatok a Városi Támogatási Programban

A választókerületi keret (korábbi számainkban ezt részleteztük) mellett egy másik forrás is áll a Kecskeméti működő szervezetek, intézmények célkitűzéseinek támogatására. Ez a Városi Támogatási Program.

A közel 90 millió keretre különböző témakörök szerinti csoportosításban lehet pályázni. A tavalyi évhez képest jóval nagyobb arányban kaptunk támogatást, gratulálok a jól megírt pályázatokhoz!

Támogatásban részesült:

- Mathiasz iskola alapítványa 6 pályázatra 475.000 Ft.
- Kavarka táncegyüttes 2 pályázatra összesen 200.000 Ft.
- Kecskemét-Katonatelep ifjúságáért alapítvány 1 pályázatra 100.000 Ft.

Jól osztottuk be a Választókerületi keretet! Törekedtünk a beruházási jellegű célkitűzések támogatására, polgármester asszony pedig megduplázta az erre szánt keretünket, így:

- A Mathiasz iskola alapítványa keretét 500.000 Ft-ról 1.000.000 Ft-ra,
- az ovi alapítványának keretét 150.000 Ft-ról 300.000 Ft-ra,
- a református gyülekezet célkitűzéseire szánt 400.000 Ft-ot 800.000-re,
- a Sportegyesület 1.650.000 Ft-ját 3.300.000 Ft-ra emelte.

KÖSZÖNJÜK!

Gondolatok két internetes csalás kapcsán

Mindkét eset velem történt, ez az írás tehát nem mások elmondásai alapján készült, konkrét személyes tapasztalaton alapul.

Régóta vásárolok ezt-azt az interneten, részben webáruházakból, de akár magán-személytől is. Legutóbb egy túra-navigációt fizettem ki az eladóval folytatott alkudozás után – ám a készülék sosem érkezett meg. A kárérték 34.000.- Ft volt, az ügyben feljelentést tettem a rendőrségen, elsősorban azért, hogy a bűnelkövető lekapcsolásáva megakadályozzam, hogy további áldozatai legyenek.

A rendőrség alapos és gyors munkát végzett, le a kalappal! Megtalálták a csalót, internetes levelezéseiből az is kiderült, hogy legalább 6 embert csapott már be. Ugyanakkor az is kiderült, hogy én voltam az első feljelentő.

Gyakori jelenséggel találkoztam – és most saját bőrömmön is tapasztaltam milyen az, ha az emberek közönyösek, legyintenek, á, úgysem történik semmi. Bizony, ha az a károsult, aki először nem kapott semmit a pénzéért, veszi a fáradságot és elmegy a rendőrségre, én sem és a többi „vevő”, aki utánam pórnul járt, nem estünk volna áldozatul.

Hasonló a helyzet az egyszerű lopással is. Elvisznek az udvarból ezt-azt. Behatolnak éjjel a melléképületbe és ellopnak egy szerszámot, kilopják a traktor akkumulátorát. De említhetném a lakótelepeken gyakori benzin-lopást is. És nincsen feljelentés. Minek, hiszen úgy sem lesz meg az elkövető!

Ez a magatartás nagyon sokat segít a tolvajnak, csalónak. Ha csak minden ötödik károsult tesz feljelentést pl. egy tanyasi betöréssorozat kapcsán, a nyomozó hatóság nem szerez tudomást az esetekről, nem körvonalazódik egy elkövetési terület, a behatolás módja, az eltulajdonított tárgyak nem árulkodnak a betörő „kartárs” specializációjára sem. Ha 10 betörésből csak egy feljelentés születik,

a hatóság egyedi esetként kezeli. Micsoda tévedés – és éppen a károsultak segítik a gazembereket!

Sok esetben fordult elő, hogy egy év elteltével bukkolt le a tolvaj banda, aztán a rendőrök nem tudtak mit kezdeni a több tucat szivattyúval, kerékpárral, fűnyíróval, mert negyed annyi bejelentés sem érkezett, mint amennyi esz-közt, gépet megtaláltak.

Egy-egy káresemény kapcsán sokan azt várják, hogy egy-két héten belül megtalálják a bűnöst. Van, amikor sikerül, van, amikor nem. De a nyomozó hatóság visszanyúl régebbi esetekhez is, ha az elkövetés módja, vagy a körülmények kísértetiesen emlékeztetnek egy korábbi sorozathoz. Mindez legtöbbször idő kérdése.

Kérek mindenkit, hogy ha kár érte, meglopták, betörték, még ha csak egy rossz fűnyíró vittek is el, tegyenek feljelentést. Sokat segítenek az eset felderítésében és ezzel a bűnmegelőzés területén is nagyot léphetünk előre.

Az előző részben elsősorban a feljelentés fontosságára szerettem volna felhívni a figyelmet. A néhány hete történt esetem viszont a kellő óvatosságra és néhány konkrét lépésre buzdítja majd a kedves olvasót!

Ez is az internetes vásárlásokhoz vezethető vissza. Történt ugyanis, hogy irodámban dolgozva egy SMS üzenetet kaptam: Sikeres vásárlás 13980 Ft, tájékoztató jellegű, Gotzis DE fine trade GmbH... Nem ritka ez az üzenet, hi-

szen gyakran vásárolok bankkártyával a mindennapi életben is. Mégis meglepődtem, mert abban a pillanatban, de még aznap sem vásároltam semmit.

Mi ilyenkor a teendő? A bankkártyámon, amelyikről a fizetés történt megtalálható a pénzügyi telefonos elérhetősége.

Első tanács: ellenőrizze, hogy az Ön kártyáján ez a telefonszám megtalálható-e? Ha igen, programozza be a telefonjába, pl. így: „XY bankkártya letiltása”; telefonszám. Ez azért hasznos, mert ha elvész vagy ellopják, sajnos sok idő, mire kinyomozzuk a pénzügyi számát.

Második tanács: ha olyan helyzetben vagyunk, hogy néhány perc alatt elérhető az adott pénzügyi és nyitva is

Állandó fogadóórát nem tartok. Időpont egyeztetés után bárhol és bármikor személyesen is szívesen állok rendelkezésre.

hunfalu@gmail.com
Tel. +36 30 621 0898

Negyedik tanács: A beazonosításkor jól jön, ha a bankkártya adatait pl. a telefonban tároljuk KIVÉVE A PIN kódot és az ellenőrző kódot!! A kártya fő adatai: kártyaszám, lejárat dátum (hó/év), a tulajdonos neve. Okos telefonokhoz több sifírozó program is letölthető, ebben az esetben egy erős mesterjelszó választásával a kényesebb adatokat is tárolhatjuk.

Ötödik tanács: Minden bankkártyához kérünk SMS értesítést a kártya tranzakciókról. Ennek segítségével azonnal értesülünk egy vásárlásról, rögtön, időben tudunk intézkedni.

Hatodik tanács: Ha gyakran vásárolok interneten, érdemes a bankunknál érdeklődni virtuális kártya iránt. Ennek is van száma, ellenőrző kódja, de ez csak egy papír, amit üzletben történő vásárláskor nem lehet használni, viszont az internetes áruház számára a beírt adatok alapján valóságos kártyának tűnik, így interneten lehet vele vásárolni. És ezt a virtuális kártyát MINDIG CSAK ANNYI PÉNZZEL töltsük fel, amennyi a következő vásárláshoz kell és csakis a vásárlás előtti órákban. Így, ha lehalásszák az adatait, akkor sem tudnak róla pár száz forintnál többet leemelni.

Remélem hasznukra vált ez a néhány jó tanács, kérem, fogadják meg, hogy ne lehessen Önöket megkárosítani.

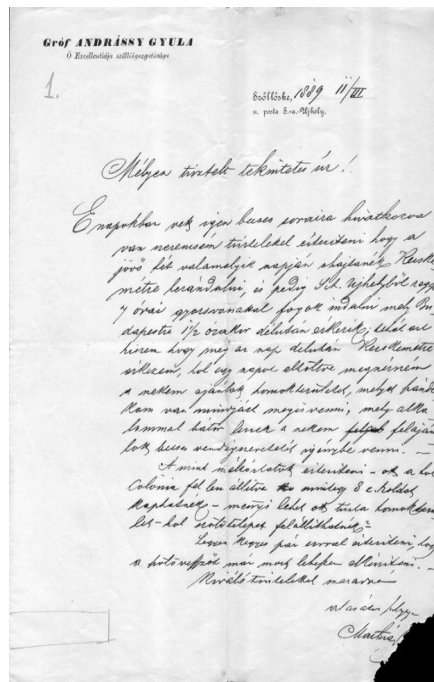
AZ ÚJ SZOMSZÉD

Katona Zsigmond és Mathiász János kapcsolatának kezdete

Legutóbbi lapszámunkban településünk névadójára, Katona Zsigmondra emlékeztünk. A kecskeméti polgárok elsősorban gyógyszerészként ismerték. Az Iparegyesület tagjai, mint elnököket tisztelték, „beválasztották a kecskeméti református egyháztanácsba, választmányi tagja lett a Kecskeméti Kaszinónak, tagja a színügyi bizottságnak, igazgatósági tagja a Kecskeméti Takarékpénztár Egyesületnek, pénztárnoka a Kecskeméti Jótékony Nőegyletnek, vezetője a Kecskeméti Dalárdának, szervezője a Kecskemét-vidéki Természettudományi Társulatnak, tagja, majd alelnöke a városi iskolaszéknek.” (Váry, 1966). Még hosszasan sorolhatnánk Katona „elfoglaltságait”, de legnagyobb érdeme Katonatelep megalapítása mellett, illetve ennek köszönhetően kétségkívül a kor legjelentősebb magyar szőlőnemesítőjének Mathiász Jánosnak Katonatelepre történő „csábítása”. Kövessük nyomon az eseményeket Váry István, Katona Zsigmond élete és munkássága című 1966-ban megjelent életrajza alapján.

Katona, szőlőtelepének „fejlesztése”, vagyis újabb és újabb fajták kipróbálása, telepítése érdekében a rendelkezésére álló árjegyzékek alapján több felől szerzett be szőlővesszőket. Ezek között került kezébe Mathiász János gazdag tartalmú árjegyzéke is, ami nyomán figyelme Mathiász felé fordult és rendelt Tőle. A szőlővessző-rendelés nyomán levelezés kezdődött közöttük, ami nyomán Mathiász meghívta Katonát, látogassa meg Szőlőskén, győződjön meg a saját szemével a gazdag fajtagyűjteményről.

Mathiász ekkor már Szőlőskén élt, ahol az Andrassy szőlőgazdaság vezetője volt. Nemesítői tevékenységének első „eredményei” ekkor már ismertek voltak, közülük kiemelkedett az Ezeréves Magyarország emléke új csemegeszőlő-fajtája. Az Andrassy birtok igaz-

gatása mellett gondozta saját gazdag fajtagyűjteményét is. A kor jelentős szőlőkártevője, az Amerikából behurcolt szőlő-gyökértetű, filoxéra járványos elterjedése egyaránt veszélyeztette a kezelésében lévő ültetvényeket.

Katona látogatása nyomán, aki hosszasan ecsetelte a katonatelepi, homoki szőlőtelepítésének sikereit, Mathiász János végleges elhatározásra jutott. A fikoxérával szemben „immunis” homoktalajra kell áttelepülnie, átmentenie fajtagyűjteményét és ott megalapoznia nemesítői tevékenységét. Már régóta foglalkoztatta a gondolat, meglátogatni egy ilyen homoki szőlőtelepet. Látogatása alkalmával Katona viszont-hívta Mathiászt, győződjön meg a saját szemével a homok „nagyszerűségéről”. 1889. augusztus 3-án a látogatás alkalmával írta be először nevét Mathiász János Katona vendégeknyvébe, és a ka-

tonatelepi csemegeszőlő-nemesítés történetébe. Előbb még sokfelé szétnézett az országban, az immunis homoki területeket felkeresve, de végleges döntése hála Istennek Kecskemét, Katonatelep lett.

Katona Zsigmond vendégszeretete, vagy a szőlőtelep látványa fogta meg jobban, nem lehet tudni, de legendás barátságuk biztosan ezzel a látogatással kezdődött. Katona Zsigmondban nemcsak igaz barát, de a Katonatelepre történő „hosszadalmas” átköltözéséhez biztos segítő-társra is lett. A második látogatásra 1890. április 12-én került sor, amikor is már másodszor írta be nevét Katona vendégeknyvébe, ekkor már mint az „új szomszéd”. Katona segítségével ugyanis a szőlőtelep melleti területet sikerült először megszereznie, és elindítani a telepítési előkészületeket. Az 1898-ban megvalósult Katonatelepre történő költözéséig azonban még nyolc hosszú, tervezgetéssel és kemény munkával teli esztendő volt hátra. Ezalatt Katona segítségével megvalósult a szőlő-telepítés és egy a népes Mathiász család igényeinek is megfelelő családi ház épült fel, gazdasági épületekkel és vincellér házzal, a majdani gazdatiszt számára.

Ez alatt a nyolc esztendő alatt számos levélváltás történt. A városi Levéltárban, a Katona család hagyatékai között található az a Mathiász által írt 42 levél, amelyek tartalmával a következő Lapszámokban foglalkozunk. Előljáróban mellékelem a hagyatékából az 1. sorszámmot viselő levelet, amely 1889. március 11-én kelt, amely arról tanúskodik, hogy Mathiász már az év tavaszán, tehát a Váry életrajzban közöltekkel ellentétben, nem Katona Zsigmond Mathiásznál történt látogatása (1889 nyara) után, hanem azt megelőzően már járt Katonatelepen.

Lázár János

KATONATELEPI KÖZÜGYEK

Kiadó: Kecskemét Katonatelepi Ifjúságért Alapítvány, 6000 Kecskemét, Katona Zs. u. 3.

Felélős kiadó: Lázár János a kuratórium elnöke

Felélős szerkesztő: dr. Kerényi Zoltán Olvasó szerkesztő: Balasi Franciska

Szerkesztő Bizottság: Borsos Mihály, Kisberk Hella, id. Tóth Viktor

Rovatvezetők: dr. Kerényi Zoltán (kertünk-házunk); Kisberk Hella (oktatás); Obbágy Tiborné Netti (óvoda);

Laczay András (hit és erkölcs); Lakosa Zsolt (sport); Lázár János (Katonatelepi Ifjúságért Alapítvány);

dr. Mezős Ottó (jog); Nagysolymosi Andrea, dr. Serfőző Katalin (egészségügy)

Nyomdai munka: Pendeprint Kft., Nagykovács, Készült 1000 példányban

Egy forró nap, forró hangulatban

Ez a forró nap 2016. június 25. A katonatelepi Őszirozsa Nyugdíjas Klub két év elteltével ismét vállalkozott arra, hogy vendégül hívja a városrész nyugdíjasait egy kötetlen, vidám délután közös eltöltésére. A hirdetés mind ezen újságban, mind az internetes oldalakon megtörtént. És vártuk, hogy mennyi embert fogunk vendégül látni... És vártuk, hogy vajon elérnek-e majd az asztaloknál a látogatók, és elegendő lesz-e a bor...? Bizony mindez az izgalom hiábavalónak bizonyult..., mivel nem történt csoda most sem, mint ahogy két éve sem. Talán épp a forróság lehetett a távolmaradás oka? Vagy talán nem hiszik el az emberek, hogy ez nekik szól, hogy ez egy kellemes kikapcsolódás, kilépés a magányból? Hogy ez lehet valaminek a kezdete, mint ahogy egy kedves házaspár esetében ez így is történt. Azt gondoltam, hogy a Közinyek, a mi újságunk elegendő fórum arra, hogy felhívja a figyelmet és invitáljon erre az eseményre!! Talán majd a jövőben, ha már megszoktuk? Vigasztaljon továbbá minket annak tudata, hogy a költővel (Berzsenyi) szólva: „nem sokaság, de lélek tesz csuda dolgokat”.

Mi sokat készültünk erre a találkozóra. Összeállítottunk egy kis műsort, melyben jelenet, versek, klarinét-szóló, ének szerepeltek. Meghívtuk testvérklubként a hunyadi városiakat, akik szép számban meg is jelentek kis piknik kosárkaikkal: képviselőnk, Falu Györgyöt; valamint a Nyugdíjas Szövetség vezetőségét; továbbá a lap szerkesztőit.

A hangulatot a nagy meleg nem befolyásolta, ám szomorúan indítottuk el a műsort. Megemlékeztünk a napokban körünkől örökre eltávozott klubtársunkról, a mindannyiunk által szeretve tisztelt Antal Feri bátyánkról. Egy verssel és énekkel köszöntünk el tőle, aki törzstagja volt közösségünknek. A „lányok”: Horváthné Táci Szabó Erika, Zubor Lászlóné és Danka Ferencné jeleskedtek egy vidám jelenetben, melyet Csernákné Margó írt nekünk. Sáfár Misi elővette kedvünkért a hangszerét és néhány szép népdalt adott elő nekünk.

Ezután verseket mondtunk, egy hunyadi vendég is mondott egy szép Wass Albert költeményt. Közös előadtuk a nyugdíjas indulót, majd köszöntöttük Horváth Zoli

barátunkat 70. születésnapja alkalmából.

Ezután még fokozódott a forróság, hiszen eddigre megfőtt a bagolyás Csapó Pista barátunk, főszakácsunk jóvoltából. Bárki elmondhatja, ilyen gazdag és ilyen finom étket régen nem kapott. Sajnos, 60 főre készült a bogrács, ám 35 körüli létszámú társaságunknak is sikerült kiüríteni. Desz-

szertben sem mutatkozott hiány, klubtagjaink egész halom süteményt hoztak össze.

Köszönjük azt a támogatást, amit az italok tekintetében kaptunk Lázár Jánostól, illetve az alapítványtól, valamint képviselőnkől, aki „igazoltan” maradt távol. Köszönjük az iskola igazgatónőjének, Kisberk Hellának, hogy most is rendelkezésünkre bocsátotta az is-

kolát, amelyet mi már régóta otthonunknak tekinthetünk.

Mi, akik részesei voltunk ezen eseménynek, elmondhatjuk, hogy minden tekintetben forró nap volt: elsősorban a hangulatot illetően, azután a bográcsgulyást tekintve, végül a nap is kellően sütött ránk. De így szokott ez lenni Szent Ivánkor; a nyári napfordulón!

Juhászné Balasi Franciska

A pacsirta, avagy a szőlőnemesítő: Dr. Szegedi Sándor

Népi mondás, „aki korán kel, aranyat lel”. Vannak embertípusok, akik esténként korán fekszenek, de korán, hajnalban, virradatkor már frissen fel is kelnek. Ezt az embertípust „pacsirtának” nevezik. Ehhez a csoporthoz tartozott dr. Szegedi Sándor épp úgy, mint badacsonyi nemesítő társa Kiss Ervin is, akit az irodájában reggel aligha lehetett megtalálni. A határt járta, s mire megjöttek munkatársai, már beszámolt a Határ dűlő, a Talfája, vagy a „zártkert” körüli eseményekről, látottakról. Akkoriban egy Intézet vezetője ezt tette, úgyszintén a Zöldségkutató akkori vezető igazgatója, Mészöly Gyula is.

Emlékszem, amikor Sanyi bácsi –mert így szólítottuk őt mi, akkori fiatalok–, szomorú szívvel jelezte korán reggel a Jely-tó körüli nagykőrösi cigányok rendetlenkedéseit. A tóba betelepített halak nagy részét engedély nélkül kipecazták, s a kollegáknak alig maradt a tóba telepített halakból. Végül aztán az orgonabokrokkal koszorúzott, szép környékű tó az idők martalékává lett. Eltűntették, kizárva a nagykőrösi vendégeket. De szüretkor már több tolvajt is megfogott, akik jól tájékozódhattak Talfájában. Tudták, hogy melyik szőlőtáblában mikor érik a finom csemegeszőlő, ahol szatyraikat pakolták meg, talán még eladásra is. A korai határjárás, egyben a munkák ellenőrzése segítette telepvezetői majd igazgatói tevékenységét. Még a munkakezdés előtt tájékozott volt a telepén zajló eseményekről. A látottak értelmében adta ki munkatársainak az aznapi munkák végzését, így aztán napközben saját vezetői feladatait, ügyeit intézhette.

Kiss Miska bácsi Szegedi kartársnak szólítva őt, beszámolt a reggel 7 órakor mért meteorológiai adatokról, s arról, hogy milyen idő várható a nap folyamán. A reggeli munkaelosztás után –amit Csósz Zsigmond kertészmérnök tartott–, a csapatok kerékpárokkal indultak a szőlőültetvényekbe az éppen aktuális munkákra. Volt, amikor a férfi csapat a katonatelepi állomásra ment a vagonokban érkezett műtrágyát kirakodni, vagy az asszonyok két csoportba oszolván külön a lánycsapat,

külön az asszonycsapat, Ésikné Évike vagy Visontai Erzsike mellett a kísérletek kiértékelésénél a laborban maradvaszorgoskodtak, növényi mintákat készítettek elő: leveleket mostak, bogyókat számoltak és mértek.

A telepen akkor még csak egy telefonkészülék működött, az is Sanyi bácsi szobájában, amihez csatolt mellékkészülékkel a gazdasági részleg használgatta. Nem is volt szükség több telefonkészülékre, mert dolgoztunk és a kis közösségünkben személyesen beszélünk meg az intézeti dolgainkat. Szobája mindig tárt ajtóval várta vendégeit. Ha csörgött a telefon, akkor mi alkalmazottak futottunk felvenni a hallgatót és az üzeneteket, amikor ő nem volt jelen. Egy alkalommal jött barátjától, Szép Károlytól, a TŰZÉP igazgatójától a telefonon üzenet, hogy holnap érkezik Zápor Jóska, 10 órára lehet elé menni. A városból ügyes-bajos dolgainak intézéséből visszaérkezett Sanyi bácsinak gyorsan átadtuk az üzenetet, nehogy lekéssse a vendég fogadását. Mosolyogva vette ezt az üzenetet, s mondta, tudják ki ez a vendég, hát a Zaporozsec, az új autóm.

Sanyi bácsi nagy barátkozó emberként fogadta a köreihez tartozó embereket, köztük Bozsó János festőművészt, a Vadász társaság tagjait, köztük Horváth Istvánt, az akkori Bács-Kiskun megye MSZMP első titkárát, Zárai elvtársat, a Zománcipari Művek (ZIM) igazgatóját, legjobb „haverját”, a ceglédi kajszibarack nemesítőt, aki gyermekének keresztapja lett, László Gyula

Dr. Szegedi Sándor
(1921-1986)

történészt, Illés Sándor író, vagy Fazekas Ferencet, a Katonatelepi Általános Iskola igazgatóját. Vele napi kapcsolatot tartott. Sőt vele együtt álmodta meg a „Katonatelepi Kertvárost”. Nem csak tervezték ezt a nagy programot, hanem megalapozták, kiviteleztek, megvalósították. Ebben a programban, mint körzeti népfőnök működött közre. A Ceglédi közút és a település közé erdősávot telepítettek, védve a lakókat a zajtól és a közlekedéstől szennyezett levegőtől, a sok kipufogógáztól. Azóta ezek a fák már megnőttek, égis érik. Egyébként mindketten Fazekas Ferenc és Szegedi Sándor a város közgyűlésében képviselőként tevékenykedtek. Ők maguk is Katonatelepen építették új házukat az Intézet utcájában példát mutatva a helyi lakóknak és a Katonatelepre költözőknek. Az építkezéshez kijelölt utcákban a parcellákat sorra kiosztották. Az 1970-es évektől kezdődően az építkezés olyannyira felerősült, hogy a tanyákból álló Katonatelep, ma már 2016-ban, Kecskemét Kertvárosa. A Kecskemét Katonateleppel összekötő rendszeres 23-as autóbusz-járat is nekik köszönhető. Óriási vívmány volt ez akkor, hiszen csak a Cegléd-Nagykőrösi autóbusz járatlall lehetett Kecskemétre utazni naponta 5-6 alkalommal. Sőt a Katonatelepi Óvoda és Iskola fejlesztésében, színvonalas működésében is

mindketten sokat segítettek. Vendégszerető emberként lakásán is szívesen fogadta a barátokat, látogatókat. Háza előterében egy tölgyfa asztalt készíttetett, amire vendégeitől kért aláírásokat, amiket emlékül belevésztette, majd beéget-tette az asztal lapjába.

Szeretett vadászni. Ősszel a Vadásztársaság tagjai rendszeresen Katonatelepen, a Mathiasz-háznál találkoztak. Mint a Vadásztársaság elnöke vezette az indulás előtti megbeszélést. Bennünket, akkori fiatalokat hajtónak hívott, ám ezt a megtisztelő felkérést nem igen vettük igénybe. A vadászatra magával vitte a gyönyörű szép vizsla kutyáját, ami igen ügyesen vitte a lelőtt fácánt és nyulat gazdájának lábához. Jó szívének köszönhetően többször megajándékozta munkatársait a lelőtt vadakkal.

Egy ideig szolgálati lakásban Katonatelepen laktam. Vasárnap nagy csendjében egy nagy és ijesztő durranásra figyeltem fel, amikor Warszawa autó a ceglédi úton házuk irányában elütött egy őzet. Az őzike ijedtében befutott a földúton házuk elé, s ott a fűre lerogyott. Félve kimentem megnézni, mi a baja szegénynek. A fájdalomtól nagy barna szemeiből potyogtak könnyei. Sírt. Gyorsan üzentem Sanyi bácsinak, hogy mi történt a szegény állattal. Azonnal eljött, s a balesetet szenvedett őzet az előírásnak megfelelően levágta, majd a kiboncolt állatot átadta a Vadásztársaságnak. Máját nekem felajánlotta. Nem fogadtam el, mert abból a szenvedő állatból én nem tudtam volna semmit sem enni. Sajnáltam ezt a szép vadat elpusztulni.

A barátok persze azért is jöttek szívesen Sanyi bácsi társaságába, mert megkínálta őket a Mathiasz ház alatti pincében készült finom borokkal. Egypár korty után jó hangulatuk lett. Akkor még nem szabályozták szigorúan

az alkoholmentességet autózvezetésnél. Ezért a vendégek mertek kortyolgatni. Mindig jól érezték magukat nála. Ő drága –mondta a kollegáknak-, hozzon már be néhány poharat, szeretném a vendégeimet megkínálni a finom Pölöskei muskotály fajtám borával. Bennünket is mindig bevont társaságába, bemutatott vendégeinek, barátainak. Vidám hangulat lengte be környezetét.

Szerette a természetet, a madarakat. Birtokába vett egy csókát és betanította különböző cselekményekre. Hagyta, hogy a vállára repüljön, s a madár szót fogadott neki. A csóka házi állatuk lett feleségének, Sárika néninek öröme.

Rendkívül fogékony volt a szépirodalomra. Sok értékes könyvet gyűjtött és olvasott, már kora reggel, ha éppen nem járt a határt.

Munkahelye élete végéig a Szőlészeti és Borászati Kutató Intézet volt. Először, 1962-től Katonatelepen a kísérleti telep vezetője majd igazgatója. Intézetünk szervezése után 1972-1977. között a Katonatelepből, Miklóstelepből és Lakitelekből álló Kecskeméti Állomás igazgatójává, végül a Budapestről Kecskemétre leköltöztött Országos Szőlészeti és Borászati Kutató Intézet tudományos igazgató-helyettesévé nevezték ki. A kutatás szervezése mellett először a homoki szőlők tőkefej süllyedésével, majd gyökérfeltársaival foglalkozott. Kísérleti eredményeit kandidátusi értekezésében írta le és védte meg 1966-ban a „Homoki üzemi szőlőtelepítések néhány fontosabb tényezője” címmel. De az igazi kutatási feladatának a szőlő nemesítését tartotta.

Az Intézetben belül, mint a csemegezőlő nemesítés témavezetője évtizedekig dolgozott ezen a kutatási feladaton. Szőlőt nemesített, folytatva elődei, Mathiász János és Kocsis Pál munkáját. Először tanulmányozta a nagy elődök nemesítói tevékenységét, munkáját, fajtáit. Amikor nemesítói munkáját elkezdte, sorban létesültek a nagyüzemi szőlőültetvények, melyek a csemegezőlőket nem any-

Szőlőfajtavizsgálat dr. Zilai János intézetigazgatóval

nyira igényelték. Annál inkább szerették és vágytak az étkezési szőlőkre az 1960-as évek végétől elindult kertbarát mozgalom képviselői. A csemegezőlő a házi kertek kedvelt növénye lett. Hibridjei még fajtanemesítés előtt álltak, amikor azok zöld rügveit oltásra átadta a hobby kertészeknek mindenféle ellenszolgáltatás nélkül. Gyakran vezette a kertbarát csoportokat, ha kellett szombaton és vasárnap is. Tele humorral tájékoztatta őket Mathiász telep dolgairol, Kocsis Pál humoros történeteiről és a kísérleti munkáiról, fajtáiról. A kertbarátok látogatása mindig borbemutatóval zárult. Így aztán az ország különböző helyeiről érkezett vendégek jó hangulatban vitték a Mathiász telepen szerzett élményeiket, tapasztalataikat szerteszét.

Fajtanemesítésben szorgalmas és hű munkatársa volt Erős János és felesége, valamint Ésik Andrásné Évike, akiről ÉVA fajtáját nevezte el. Fajtáit sorban ismerték el államilag, közöttük az európai fajtákból keresztezett hibrideket: a FAVORIT, a TÉLI MUSKOTÁLY, a MELINDA, a NARANCSÍZÚ, a KÓSA (nevét barátjáról Kósa István tsz-elnökről nevezte el), a BOGLÁRKÁ és az ÉVA fajtákat. Későbbi bejelentésekből ANNA, CSILLA, EMŐKE, NÓRA, RÉKA csemegezőlő-fajtákat ismertette el a Fajtanemesítő Tanács, amit sajnos már ő nem élhette meg. A fajtaelnevezése sajátos. Főként női nevekre keresztelte un. „opuszait” (hibridjeit), ahogy ő mondani szokta. Névadásával is tisztelte a női nemet.

Az 1960-as évektől dr. Fűr József Egerből visszatérve Ka-

tonatelepre, megkezdte a szőlő rezisztencia nemesítését. E munkát dr. Csizmazia Darab József mellett tanulta. Majd ez a téma átkerült Szegedi Sándor témafelelőshöz és akkor sok hibridcsaládot állított elő keresztezéssel és értékelt munkatársaival. Ezek a hibridek a szőlőperonoszpórával szemben ellenálltak. Nagy értékük a környezetvédelemben és az emberi egészség védelmében rejlik, hiszen ezeket a fajtákat 12 permetezés helyett 4-5 permetezéssel meg lehet védeni a gombabetegségektől. Ezen hibridek között született a TERÉZ, a LIDI, a PÖLÖSKEI MUSKOTÁLY, a FANNY és az ESTHER államilag már minősített, rezisztens csemegezőlő-fajta. A nemesítési tervet ő készítette, de a kasztrálásokat, a magoncok nevelését és kiértékelését munkatársai végezték. Mintegy 40.000 magoncot állított elő, amelyből 300 elit magoncot emelt ki. Ezek között még napjainkban is vannak értékes, fajtanemesítésre alkalmas jelöltek. Különleges látvány ezeknek a csemegezőlőknek ültetvénye szüretben és ősszel, amikor lombjuk színeiben pompázik. Mindegyik fajtájának termése igen finom, ropogós, lédús, tetszetős, édes. Nincs olyan ember - aki Katonatelepre ellátogat, és megköszöli ezeket a fajtákat-, hogy ne áradozna finomságukról. A csemegezőlő-fajták egymást követően érnek, azaz augusztus elejétől szeptember végéig. Így az egész szőlő szezonban folyamatosan ehető valamelyikük termése. Azok a házi kerti tulajdonosok, akik kertjeikbe szőlőt ültettek, sok örömben részesülnek a csemegezőlő kapcsán. Igaz, sok munka is van a tőkék ápolásával, de az a munka minden évben meghozza gyümölcsét. A cukorbeteg kivételével mindenki: gyerekek, idős emberek, betegek, bátran fogyaszthatják ezeket a szőlőket finomságuk és jó étrendi hatásuk miatt.

Fajtáit intenzíven szaporította egyrügves dugványozással, amihez a módszert Andrassy Elemér munkatársa dolgozta ki. Az a fajta értékes ugyanis, amelyiket természetesen szaporítják.

Kutatásai során hibridjeinél jelentős genetikai haladást ért el a fűtők és a bogycok méretében, színében, az íz anyagok gazdagságában, valamint a vegetációs idő rövidségében, azaz korai érésében. Ezeket a pozitív tulajdonságokat kombinálta hibridjeiben. A nemesítési eredményeit és annak genetikai hátterét a Magyar Tudományos Akadémia doktori értekezésében írta és védte meg 1978-ban, amelynek címe: „A csemegezőlő-termesztés fejlesztése fajtanemesítéssel”.

Nemesítói tevékenységével hírt szerzett Katonatelepek, Kecskeméti és Magyarországnak. Hibridjei kikerültek külföldre, számos országba, ahol minősítették, és természetbe vonták.

Szerette és segítette fiatal munkatársait. Mindig örömmel vette, ha fiatal szakember keresett nála munkahelyet.

Kutatási feladatai mellett sok társadalmi és közösségi munkát végzett a TIT Bács-Kiskun megyei szervezetének, a Kecskeméti Városi Tanácsnak, az Országos Békatanácsnak tagjaként.

Kecskemét város felszabadulásának 35. évfordulóján a „város díszpolgára” kitüntetést kapta. Számos egyéb kitüntetés mellett érdemes még megemlíteni a Mathiász János-díjat, és a Munka Érdemrend arany fokozatát.

Háromgyermekes családjá gazdaggá tette magát életét. Felesége, Sárika néni mindig hű társa maradt élete végéig. Bár éppen gyógyüdülőben kezelték szívproblémáival, amikor férje váratlanul, otthonukban ért baleset során életét veszítette 1986. december 4-én. A Kecskeméti Köztető díszsírhelyén nyugszik, azóta feleségével együtt.

Szegedi Sándor 1921. december 6.-án Izsákon született. Szülőházának falára tisztelői 2011-ben emléktáblát helyeztek. Megérdemelné, ha Katonatelepen egyik utcája is viselné nevét, amiért olyan sokat dolgozott idejét, energiáját nem kímélve.

Dr. Hajdu Edit

ny. tudományos főmunkatárs,
NAIK Szőlészeti és Borászati
Kutató Állomás

Múlt és jelen: Egy sportos család vállalkozása Katonatelep központjában

Kedves olvasók! Két katonatelepi lakótársammal beszélgetek. Átbeszéljük az elmúlt 60 évet, onnan kezdve, hogy Katonatelep tanyavilág volt és a találkozások centruma a 441-es út mellett most is működő „Hobbi büfé” volt, ami kezdetben italboltként és vegyesboltként is üzemelt.

– Először Józsa Józsefet kérdezem, hogyan emlékszik a múlt század 50-es, 60-as éveire?

– A múltban kutakodva annyit sikerült kideríteni, hogy az épület 1915 és 1920 között épült, Galla Pál építtette. A múlt század 30-as éveitől kocsmaként üzemelt. Akkoriban sokan jártak lovas kocsival Nagykovácsról Kecskemétre és vissza. Szükség volt egy pihenő helyre. A viharos 20. században nagyon sok vendéglátó egység megszűnt, eltűnt, átalakult, de az itteni tartja magát, most is üzemel.

– Mikor nyitották meg a kocsmát és hogyan változott a neve?

– Az államosítás előtt (1949) magántulajdonban volt, majd Gazdik Józsefné üzemeltette haláláig. A 70-es évek elején az UNIVER tulajdonába került. Az államosításig kocsmának hívták, utána italboltnak. Magam az UNIVER alkalmazottjaként dolgoztam ott a 1975-76-ban. Akkoriban az italbolt az idősebb férfiak találkozó helye, a vegyesbolt az asszonyok bevásárló köz-

pontja volt. Rengeteg információ csere zajlott ott, hiszen itt telefon 1982-ig nem volt

– Úgy tudom Katonatelepen születél. Hogy zajlott itt az élet az 50-es 60-as években?

– Az itteni iskola 2 épületben működött, a jelenlegiben és a mostani óvoda épületében. Az oktatás délelőtti és délutáni csoportokban folyt. Ez 1960-ig tartott. Az iskola hétvégén kultúrteremként működött. Vasárnap délután 2 filmet is vetítettek. Szünetben a közönség meglátogathatta az italboltot. Minden társaságra vágyó ember megfordult ott.

Akkoriban voltak helyben munkahelyek, az itt élők 80%-a helyben dolgozott. Ez így volt 1990-ig. A szórakozást a mozi és az italbolt jelentette valamint egy sportpálya.

A beszélgetést Tóth Imrével folytatom.

Most 2016-ot írunk. Az épületben Hobbi büfé néven továbbra is vendéglátás kínálja szolgáltatásait, családi vállalkozásban.

– Mikor vettétek át az üzemeltetést?

– Itt dolgozott a nagybátyám a 60-as években így családi kötődés volt Katonatelepre. Édesapám 1979-ben vette át az üzlet vezetését, majd megvették az épületet. 1986-ban én is csatlakoztam a vállalkozáshoz. Hatalmas forgalmat bonyolítottunk le. 5-en dolgoztunk itt, mindenki

családtag volt. 1990-ben átvettem az üzemeltetést vállalkozásként. Emlékszem rá hogy a 90-es években negyed órát is kellett várni mire a pulthoz juthassunk.

– Kik voltak a vendégeitek?

Főleg a Szőlészeti Kutató dolgozói, az átmenő forgalom utasai és a rengeteg munkás, akik akkoriban építették Katonatelepen a családi házakat. A házak kalákában épültek így hatalmas igény mutatkozott sörre. A kecskeméti sörgyár nehezen tudta kielégíteni igényeinket. Rengetegen vásároltak itt hobbi telket, ezért az üzletet átkereszteltük hobbi büfére.

– Hogyan tudtátok kezelni a betérő embereket?

Nagy türelemre van szükség az emberekkel való kapcsolat-tartásban. Régebben ez egyszerűbb volt minden, de mostanában sokkal feszültebbek. Nem könnyű. Nagyon sok tü-

relem és odafigyelés kell. Meg kell találni azt a pontot, hogy hatni lehessen a vendégre. Ez szakma, amit tanulni kell. A pszichológusokat ide küldénem alap gyakorlatra! Most is tanulok, 59 évesen.

– Rengeteg vendéglátóhely bezárt az elmúlt 25 évben. Ti hogyan tudtatok talpon maradni?

Nyitva tartásbővítéssel és az átmenő forgalom megtartásával azon kívül, sokan szeretik most is az Öreg kocsmát.

– További tervek?

– Csináljuk tovább, hiszen ebből élünk.

– Tudom, hogy szereted a sportot. Mit sportoltál?

– Édesapám birkózott a Nagykovácsi Kinizsiben, ifjúsági magyar bajnok volt. Felnőtt magyar bajnokságban is szerepelt. Én is, öcsém is birkóztunk. Nyertem 2 vidék bajnokságot. Tamás fiam szintén birkózik. 2010-ben junior világbajnokságon, Montenegróban második lett. 2012-ben U-23-as magyar bajnoki címet nyert.

– Gratulálók ezekhez a kiemelkedő eredményekhez. Mit tartasz fontosnak Katonatelepen?

– A sportpálya megépítését egy edzőházzal, ami játszótérként is üzemelhet. Kiemelnék gyerekeinket a számítógép mellől.

– Köszönöm mind kettőtöknek a válaszokat, további sok sikert nektek.

Lejegyezte: Varga Zsolt

Kedves Olvasóink!

Júniusi számunk mellékleteként közreadtunk egy felmérő lapot. Ebben kértük az önök véleményét lapunkról. A felmérésnek az a célja, hogy minél pontosabban megismerjük, hogyan vélekednek írásainkról.

Kérjük, ha még nem dobta volna be, akkor töltsé ki a felmérő lapot és dobja be, nem kell aláírni.

Ha elveszett, akkor egy kis lapon legalább az alábbiakra válaszoljon és dobja be a „Mi boltunk”, Orvosi rendelő, Hobby büfé ládikáiba az alábbiakat:

1. Olvasom rendszeresen a lapot: igen / nem?

2. Tetszési index 1-től 10-ig osztályozva

(1 rossz, 10 legjobb)

3. A következő rovat(ok) tetszenek:

4. Javasoljon! Miről szeretne olvasni?

Szól-e az Isten?

Az elmúlt kicsit több mint egy évben többnyire valamely ünnephez, vagy aktuális kérdéshez, problémához kapcsolódott újságunk vallási rovatának témája. A következő számokban, ebben némi változás lesz: egy-egy bibliai személy jelenik meg előttünk, aki által Isten valami fontosat kívánt elmondani az akkori és mai hallgatónak, olvasónak. Ebben az írásban ehhez a sorozathoz találunk bevezetőt.

Minden keresztyén ember – és minden más vallású is a maga hite szerint – vallja, hogy Istennek van szava az emberhez. A hitét nem gyakorlók egy része tagadja Isten létét, másik része ugyan hiszi, hogy „kell lennie valakinek”, de aki van, az semmiképp nem lép kapcsolatba világunkkal. Érdekessége ennek a kérdésnek, hogy természetesen vetődik fel bennünk annak vágya, hogy keressük az élet összefüggéseit és vannak pillanatok, helyzetek, amikor valamiképpen földön túli választ várunk. A keresztyének hiszik, hogy Isten igenis szól. Szól mindenkihez a természet rendje, szépsége által. Szólíthat minket a lelkiismeretünkön, vagy más embereken keresztül. De mindenekelőtt Jézus Krisztus által, a Biblia által és a prédikáció által üzen nekünk.

A Biblia egyik megdöbbentő üzenete, hogy amikor Isten szól, akkor többnyire nincs hókuszpókusz, rendkívüli esemény. Ilyenek is vannak persze, amikor csoda történik, valaki álmot lát, sugalmazást él meg. A legtöbb esetben, amikor Isten megszólít embereket, akkor nem valami földön túli, rendkívüli dolog történik, hanem emberi szó hangzik. De az emberi szó

mögött a hang, az üzenet Istené.

Milyen az isteni szó?

– Isten szava igaz! Amikor a beszédre gondolunk, nemcsak pozitív gondolataink támadnak. A szavak mellett, hogy információt, érzelmeket közölnek nagyon alkalmasak arra is, hogy megtévesszenek. A legtöbb csalódásunk abból adódik, hogy akiben megbízunk annak szavai és tettei között éles ellentét feszül. Az Ószövetség eredeti nyelvében a „beszéd” és a „tett” ugyanazzal a szóval fejeződik ki. Arra mutat ez, hogy Isten nem olyan, mint a legtöbb ember: tettei és szavai összhangban vannak.

– Isten szava teremti! A teremtetéstörténetet a mai tudomány erősen cáfolja. Anélkül, hogy belemennénk ebbe a több könyvtárt megtöltő vitába, csak annyit jegyzek meg, hogy a természettudomány a teremtetett világról, míg a teremtetéstörténet alapvetően Istenről szól, vagyis más a tárgya a kettőnek. Keresztyénként hisszük, hogy amikor

Isten szól, akkor teremti. Gondoljunk arra, hogy mi is mennyi mindent el tudunk érni a szavainkkal: vigasztalunk és bántunk, erősítünk, elkedvetlenítünk – vagyis formáljuk egymást. Egy jó olvasmány egészen jó hatással tud lenni ránk. Amikor Isten szavára figyelünk, akkor ő formál, alkot, teremti.

– Isten szava utat mutat! A régiek a Szentírást az Élet könyvének nevezték. Emberei élethelyzetekkel, sorsokkal találkozunk benne. Ami mégis kivételessé teszi, az az, hogy Isten ezekbe az életekbe beavatkozik parancssal, útmutatással, vigasszal, vagy – ha szükséges – büntetéssel. A

parancsok rendet szabnak és alapvetően jelölik ki, hogyan is kellene élnünk, tennünk. A Zsoltárok könyvének imádságai számos nehéz élethelyzetből szólnak Istenhez és az imádkozók rendre választ kapnak: hol szóban, hol valamilyen szabadító tettben.

– Isten bemutatkozik és megismerteti velünk ránk vonatkozó tervét. Istenre nem

Laczkay András
lelkipásztor

csak úgy kell figyelni, hogy mit üzen nekünk, hanem azt is figyelembe kell vennünk, hogy mit mond magáról. Emberi kapcsolatainkban is nem csak az a fontos, hogy milyen üzenet érkezik hozzánk, hanem az is, hogy ki mondja azt. Isten először mindig bemutatkozik az embernek és utána kér, vagy parancsol. Először szabadítóként jelenik meg népe életében és csak utána ad parancsokat. Szeretete nem feltételhez kötött, hanem megelőző szeretet. Isten legteljesebben emberré lett Fiában, Jézus Krisztusban mutatkozik be számunkra: az Ő életében, tetteiben, szenvedéseiben, halálában és feltámasztásában. Rajta keresztül üzeni nekünk, hogy az élet több az anyagi világnál, a testi léténél és a földi céloknál. Szándéka, hogy mennyei, örök kincseket keressünk és várjunk.

A keresztyén ember számára az istentisztelet mindig annak minősített alkalma, hogy odafigyeljen Isten szavára. A Biblia rendszeres olvasása ugyancsak lehetőség az elmélyedésre, Isten üzenetének meghallására. Az üzenet meghallható, ha időt szánunk rá, elgondolkozunk róla, imádkozunk érte.

Naponta üzenetek ezrei érnek el hozzánk. Ezek egy része lényegtelen, romboló, feszültséget keltő és nem mozdítja előre életünket. Miért ne engednénk teret Isten igaz, teremtető, vezető és mennyei utat mutató szavának?

Kedves Olvasók!

Tájékoztatjuk Önöket, hogy a Katonatelepi Fiókkönyvtár az iskolai nyári szünidő alatt is rendes nyitvatartással várja az érdeklődőket.

Hétfő: szünnap; Kedd–Péntek: 9-12 és 13-18; Szombat: 9-13

Júliusban mutatja a kert talán a legszebb arcát és hálálja meg a korábbi évszakok törődését, fáradozását. Ebben a hónapban a legtermékenyebb a kertünk, mind a gyümölcsök, mind a zöldségnövények és dísnövények terén. Ugyanakkor célszerű visszatekinteni egy kicsit a júniusi hónap környezeti hatásaira és, nem pihenve babérainkon, gondolni arra, hogy ekkor is bőven akad kerti tenni való!

Dr. Kerényi Zoltán

Júliusban az időjárás is igen szeszélyes, ezt láthattuk

az elmúlt évben, de az idén már júniusban is szélsőséges időjárási viszonyokat tapasztalhattunk. Katonatelepen viszonylag kedvezően alakultak az időjárási körülmények, nem kaptunk jeget, de felhőszakadást igen, itt mérték az egyik legmagasabb hőmérsékletet az országban június végén. Épp ezért a kertek öntözését júliusban is az időjáráshoz kell igazítani. Ha nincs, túl nagy hőség ne

öntözzük túl a növényeket, de a perzselő melegben is figyeljünk oda, hogy csak kora reggel vagy késő este locsoljunk, hogy a növények ne égjenek ki. A szőlőtermesztők most nem panaszkodhattak a virágzás körüli alacsony hőmérsékletekre, de egyre nagyobb veszélyt jelent a peronoszpóra és a lisztharmat is. A hajtásnövekedés erőteljes, nagy figyelmet kell fordítani a zöldmunkára.

Július a gazdasági, zöldségkerti növényeknél már a betakarítások hónapja, a kora nyári gyümölcsök szüretének kezdete, a másodvetések hónapja, a korán vetett zöldségek közül elsősorban a borsófélék betakarítására kell nagyobb gondot fordítani.

A zöldséges kertben most már lehet ültetni a karalábé, a brokkoli, és a saláta magokat, de lehet vetni a cikóriát, a hónapos retket, és a hagymákat is. Azokon a területeken ahol már levirágzott az összes egynyári vagy kiürrült a zöldségágvas, vessünk zöldtrágyának való fehér herét vagy fehér mustármagot. Ezek a növények nagyban javítják a talaj tápanyag tartalmát, és minőségét. Amikor a növény, vetés után eléri a 10-15 cm magasságot, egyszerűen csak forgassuk bele az ágyásba, így a lebomlás után tápanyaggal látja el a talajt.

Lassan eljön a betakarítás ideje is, az uborkát, a babot, a karfiolt, a sárgarépát, és hagymát is ideje felszedni. A fűszernövényeket is szedhetjük, és amit nem tudunk felhasználni, szárítva vagy fagyaszttva tartósítjuk. A piros és a fekete

FŐBB JÚLIUSI TEENDŐK

ribizke metszése annak ellenére, hogy más típusúak nagyon hasonló. A piros ribizke termései virágrügyekből, míg a fekete színűé a vegyes rügyekből képződnek. Mindkét faj a 2-3 éves gallyak termőrészein adja a legszebb termést, a 4-5 évesek fűrtjeiben rendszerint apró és kevesebb a bogvó. A metszést azzal kezdjük, hogy a földön fekvő, vagy később esetleg lehajló idős gallyakat többől eltávolítjuk, illetve visszametesszük fiatalabb feltörő elágazásra. Ez után ritkítunk, az idősebb 4 éves gallyakból legfeljebb 1-2 maradhat. A törzses ribizkék metszése a borkor-formájúaktól annyiban tér el, hogy csak 4-5 termőgallyat hagyhatunk bokronként, valamint a metszés során nem a ritkítást, hanem a visszametesszést részesítjük előnyben. Ránézésre látjuk, hogy melyek az idősebb, 4-5 éves gallyak, illetve fiatalabbak és hogy rengeteg kórokozót hordoznak. A töveket lemosó permetezéssel fertőtlenítsük. A következő évben előtörő hajtásokat ritkítani kell, bokronként 8-10 db hajtásnál

ne maradjon több. A növényvédelem júliusban a rovarkártevők második, majd a harmadik nemzedéke elleni védekezésre és a lisztharmat, valamint a peronoszpóra megelőzésére koncentrál. A molyok (főleg a szőlómolyok) első nemzedéke már kikelt, most kell figyelni szexferomonos csapdákkal a második nemzedék megjelenését és adott időben védekezni ellenük. A szőlómolyok lárváinak károsítása folyamatos. Vizsgáljuk át a fűrtöket, és ahol szövedéket vagy lárvára utaló rágást észlelünk, ott haladéktalanul permetezzünk. Ezzel párhuzamosan a szőlómolyok II. nemzedékének rajzása elkezdődött.

A szőlőknél egyes fajtákban, Portugieser, Kékfrankos, Kádarka, jelentős lisztharmat-fertőzések alakultak ki. A leveleken és a bogvókon is erős fertőzések tapasztalhatók. Néhány érzékeny fajtában a folyamatos védekezések ellenére is erősödik a lisztharmat. Az erősebben fertőzött helyeken azonnal védekezni kell. Elsősorban a kontakt-készítmények áztatás-szerű használata állíthatja meg a fertőzés

továbbterjedését. A lisztharmat mellett a peronoszpóra tünetei is folyamatosan jelentek meg a Térség ültetvényeiben. Most még csak a leveleken jelentek meg a tünetek, de a levelekről a későbbiekben a konidiumok lemosódnak a fűrtökre és a továbbiakban a bogvók károsodása is elkezdődhet.

Peronoszpóra ellen a permetezések „alapszereként” mindenképpen szerepeljen a folpet hatóanyag vagy folpet tartalmú szerkombináció. A peronoszpóra elleni hatása mellett a botritisz ellen is véd. A betegségek számára jelenleg nagyon kedvező időjárás miatt, folyamatosan - 10-12 naponta - folytatni kell a blokkyszerű kezeléseket. A készítmények közül a leg-erősebb hatásúakat válasszuk: ez lehet valamelyik strobilurin, ezen kívül felszívódó szerek kombinációjával is permetezhetünk. A strobilurinok ebben az időszakban, amikor még nem alakulnak ki erős járványok, kifejezetten javasoltak. A levél- vagy bogvóra kerülő fertőző spórát pusztítják. Tavaly júniusi számunkban részletesen ismertettük a gombabetegségek elleni növényvédő szereket, ezek választéka most nem bővült.

A hónap növénye: a tigrisliliom (*Lilium tigrinum*)

A liliom a lelegegánsabb kerti szépségek egyike, különösen a tigrisliliom. Júliusban kezdenek virágozni a csodálatos, elágazó, piramis alakú virágzatai, páratlan színeket és illatokat varázsolva maga köré. Magyarországon főleg a vad, félvad botanikai liliom fajok hagymatermesztése terjedt el.

A liliomok számára megfelelő a homokos-agyagos talaj, ha nem lúgos, jó vízáteresztő és télen sem tartalmaz fölösleges vizet. Fontos a talajárnyékolás is, hagymájuk ugyanis nem szereti a talaj felhevülését. A talaj takarására legalább

5 cm vastagon elterített fenyőlomb, vagy fűrészpor a legmegfelelőbb. Ez egyben a talaj káros vízvesztését is gátolja. Kivétel ez alól a *Lilium candidum*, ami nem szereti a talajárnyékolást. A liliomok tápanyagigénye nagy Kielégítésére műtrágyával dúsított komposzt, föld-érett istállótrágya alkalmas. Klór és mészmentes műtrágyákat használjunk. A liliom a nyári vegetációs időben vízigényesek. Száraz, forró környezetet nem viselik jól. Az elvirágzott liliomok már nem igényelnek öntözést.

Orvosi szűrővizsgálatok (2.rész)

Praxisomban gyakran keresnek meg pácienseim, hogy labor beutalót kérjenek, „teljes vérkép” vizsgálatra, mondván, hogy hátha van valami rejtett betegségük, és ezért mindenre terjedjen ki a vizsgálat. A másik gyakori kérdés, hogy teljes kivizsgálásra kérnek beutalókat...

Szakmai véleményem szerint azonban ilyen formába a vizsgálatok félre vezetők lehetnek, gazdaságtalanok és értelmetlenek. A gazdaságtalanságot nem csak a finansziális oldalról értem, hanem az idő igény szempontjából is.

Azért szeretnék ebben a témakörben egy kis útmutatást adni, hogy minél hatékonyabban tudjunk mi háziorvosok, a hozzánk bizalommal forduló páciensek részére az egészségi állapotuk megőrzésében, segítséget nyújtani.

Az első és legfontosabb dolog, hogy a páciens saját érdekében keresse fel a választott háziorvosát. Ő megvizsgálja, és tanácsot ad abban, hogy szükség van-e, és milyen szakvizsgálatra. Előző számunkban ismertettük azokat a szűrővizsgálatokat, melyek a fiataloké (3 hónaptól 18 éves korig) részben kötelezőek, részben ajánlottak. Most azokat a

vizsgálatokat foglaltuk össze egy táblázatban, melyek felnőtt korban, egyes betegségek megelőzésére, vagy korai felismerésére szolgáló vizsgálatokat életkorhoz kötötten a biztosítanak, önkéntesen, és térítésmentesen vehetők igénybe.

FELNŐTT SZŰRÉSEK MA MAGYARORSZÁGON

Van néhány olyan kiemelt szűrővizsgálat, amely felnőttek részére, biztosítási jogviszony alapján térítésmentesen vehető igénybe. Az alábbi táblázatokban ezeket mutatjuk be, korosztályos bontásban.

Dr. Serfőző Katalin
Katonatelep háziorvosa

Szűrővizsgálatok 18-25 év között	Ki végzi a vizsgálatot?	Gyakoriság
Vérnyomásmérés	Háziorvos	évente
Veseműködés, húgyúti fertőzések és cukorbetegség szűrése általános vizeletvizsgálattal	Háziorvosi beutaló alapján laboratórium	kétévente
Életmódbeli rizikó tényezők feltárása	Háziorvos	évente
Látásvizsgálat	Szemész szakorvos	egy alkalommal

Szűrővizsgálatok 45-65 év között	Ki végzi a vizsgálatot?	Gyakoriság
Nőgyógyászati onkológiai szűrés, különös figyelemmel a méhnyak elváltozások szűrésére	Nőgyógyász szakorvos	45-55 évig évente, 55 év felett kétévente
Emlő-lágyszövet röntgenvizsgálata alapján emlőszűrés (mammográfia)	Információ a vizsgálatról	kétévente
Veseműködés, húgyúti fertőzések és cukorbetegség szűrése általános vizeletvizsgálattal	Háziorvosi beutaló alapján laboratórium	kétévente
Gyomor – bélrendszeri eredetű vérzés szűrése székletvizsgálattal	Háziorvosi beutaló alapján laboratórium	kétévente
Prosztataszűrés	Urológus szakorvos	kétévente
Szív- és érrendszeri megbetegedések tájékoztató szűrése vérnyomásméréssel és fizikális vizsgálattal	Háziorvos	évente

Szűrővizsgálatok 25-45 év között	Ki végzi a vizsgálatot?	Gyakoriság
Szív- és érrendszeri megbetegedések tájékoztató szűrése vérnyomásméréssel és fizikális vizsgálattal	Háziorvos	évente
Nőgyógyászati onkológiai szűrés, különös figyelemmel a méhnyak elváltozások szűrésére	Nőgyógyász szakorvos	évente
Veseműködés, húgyúti fertőzések és cukorbetegség szűrése általános vizeletvizsgálattal	Háziorvosi beutaló alapján laboratórium	25-40 év között kétévente, 40 év felett évente
40 éves kor felett kétévenként prosztataszűrés	Urológus szakorvos	kétévente (40 év felett)

Szűrővizsgálatok 65 év felett	Ki végzi a vizsgálatot?	Gyakoriság
Szív és érrendszeri megbetegedések tájékoztató szűrése vérnyomásméréssel és fizikális vizsgálattal	Háziorvos	évente
Veseműködés, húgyúti fertőzések és cukorbetegség szűrése általános vizeletvizsgálattal	Háziorvosi beutaló alapján laboratórium	évente
Gyomor – bélrendszeri eredetű vérzés szűrése székletvizsgálattal	Háziorvosi beutaló alapján laboratórium	évente
Prosztataszűrés	Urológus szakorvos	kétévente
Érzékszervek vizsgálata	Háziorvos	évente

IRODALMI PÁLYÁZAT

Korábbi lapszámainkban meghirdettünk az iskola diákjai számára egy irodalmi pályázatot, amely az ifjabb generáció íráskészségét, gondolataik kifejezését hivatott megmutatni és ösztönözni őket, hogy ne csak passzív tudásanyagot szerezzenek az internet világából, hanem saját véleményük, a világról alkotott képük is formát kapjon. A beérkezett pályamunkák elbírálása egy 3 tagú szakértő

bizottság (Kisberek Hella, Laczay András, id. Tóth Viktor), közreműködésével jelenleg is folyik, néhány héten belül eredményhirdetés várható. A legjobb munkákból válogatva, minden számban igyekszünk a jobbakat megjeleníteni, még a hivatalos zsűrizés előtt (A döntés természetesen anonim módon). Most egy újabb írást teszünk közkinccsé az eddig beérkezett írások közül.

Az ember világa – Kistestvér születik

Egy szokásos szombati napnak indult, de végül mégsem az lett. Megtudtam, hogy lesz egy kistesóm. Nagyon váratlanul ért ez az egész dolog, de nagyon boldog voltam. Be is kellett vásárolni: pelenka, cumi, popsi törölő, babakrém. A készülődés számomra kedvenc része a ruhák válogatása volt. Az én kisruhám is át kellett nézni, hiszen még az első születésnap ruhámat is őrizzük. Anya azt szeretné, hogy a baba is ebben a ruhában legyen az első születésnapján, – persze ha kislány lesz. Aztán teltek múltak a napok, hetek. Eljött a névválasztás ideje. Minden, de tényleg minden névre gondoltunk; fiúra, lányra egyaránt. Mikor megtudtuk, hogy kislány lesz akkor aztán már valóban nagyon boldog voltam. Javasoltam anyának a Laura nevet. Mivel többször is bizonygattam, hogy a legaranyosabb névnek gondolom, végül azt mondta: Jól van, Laura lesz a baba neve. Azon is gondolkoznunk kellett, hogy kik legyenek a keresztszülők. Anyával elmentünk Anitahoz – aki anyu legjobb barátja és a fodrászunk is –, hogy vágjon a hajamból. Éppen mossa a hajamat Anita, amikor Anya megszólal: Te leszel a baba

keresztanyja! Anita nagyon-nagyon boldog lett. Jöttek az utolsó hetek, hónapok. Anya megbeszélte az orvossal, hogy akkor július 3-án lesz a nagy nap. Én éppen táborban leszek ezen a napon. Eljött július 3-a, aztán minden felgyorsult: három óra, apa jött értem és rohantunk a kórházba. A mama Gabi öcsémrel már ott voltak. Nagy volt az izgalom. Ezután már csak vártunk, vártunk és vártunk és egyre jobban izgultam. Egyszer csak megjelent a doktor bácsi bejelenteni, hogy végre megszületett a baba. Ez volt ám az igazi boldogság! Mindenki nagyon örült. Megláttunk egy lila puffancs Laura nevű apróságot, amikor oda-szaladtunk az ajtóhoz. Egyik fénykép a másik után készült. Persze, hogy mindenki le tudta fotózni csak én, nem mert videó módra volt állítva a telefonom, amit csak utána vettem észre. Aztán apa bemehetett – a mázlista – és meg is foghatta a babát. Mi is benézhetünk anyához egy öt percre. Az utána lévő három nap egyszerűen pokoli volt, mert nem láttam anyáikat, csak arra a rövid időre, amíg bementünk hozzájuk. Szerettem volna már a kezembe fogni a kisbabát. Végre

letelt a három nap és apa elment anyáékért. Megjöttek, végre itthon vannak! Hazaérkezéskor megetette anya a babát aztán ő is leült enni. Ebéd után csak aludt, aludt és aludt a csöppség. Anya megengedte, hogy a kezembe fogjam a babát, csak előtte bele rakta egy pólóba azt a pici testét. A napok úgy teltek, hogy aludt egész nap, de így is jó volt nézni. Apa Lulunak kezdte becézgetni. Anya egyszer azt mondta rá, hogy Husika – mert hát valljuk be elég húsos – azóta mi is Husikáztuk Laurát. És eljött a keresztelő ideje is. Anita és a férje Attila lettek a keresztszülők és két gyerekük Hetti és Áron a keresztesók. Az egész család 24 fővel elmentünk a templomba. A keresztelő után mentünk az ebédelni, ahol az egész gyereksereg szaladt a sorba Laurához. Mindenki szeretne volna kézbe kapni. Szegény Laura csak kézzel kért. Teltek múltak a hetek, hónapok. Azon kaptuk magunkat, hogy Laura már 1 éves! Elmentünk Husika születésnapja alkalmával Anitaéhoz és csaptunk egy nagyon jó születésnap bulit. A pöttöm lányka még a születés napja előtti napokban elkezdett járni. Még ami-

kor alig volt pár hónapos úgy szerettem volna, hogy járjon. Amióta önállóan lépeget, már tudom, mivel jár ez a tudomány; minden útjába kerülő dolgot pakolgat. Mostanság már a beszéddel is próbálkozik. Szereti azt a dalocskát, amelyben állathangokat utánoznak. Husika is megpróbálta a malac hangját utánozni. Amikor ez sikerült neki, nagyot nevettem rajta. Láttam rajtam, hogy ez nagyon vicces, ez tetszett neki, és egymás után többször is utánozta a malac hangját. Nagyon ügyesen tudja már mondani, hogy: apa, anya, mama, papa, babi. Ez utóbbi valószínűleg a Gabi akar lenni. Amikor anya azt mondja Husinak: – Mondd azt, hogy Vivil! Ilyenkor elkezdett rőfögni, mint egy malacka, mi meg anyával jókat nevetünk rajta. Nem sok idő kellett, hogy megtanulja az én nevemet is. A Vivi nevet úgy mondja, hogy Bibi. Gyakran hallom ezt a Bibit, amikor csak akar valamit tőlem vagy hiányzom neki.

Laura már másfél éves és egyre ügyesebb és ügyesebb. Nagy boldogsága Ő az egész családnak.

Jelige: Husika

KÖZÉRDEKŰ INFORMÁCIÓK KATONATELEPIEKNEK

Általános segélyhívó telefonszám (éjjel-nappal): 112

(továbbra is hívható a 104 (mentők), 105 (tűzoltók)

és a 107 (rendőrség) telefonvonalra)

Katonatelepi Polgárőrség telefonszáma: +3630 621 6029

Egészségügyi problémákkal kapcsolatos információk

Egészségügyi Központ: Kecskemét, Katonatelep, Zsigmond Ferenc u.25/a.

Tel.: +3676 76 471 428

Felnőtt háziorvos: dr. Serfőző Katalin (+3630 3587967)

Rendelő: +3676 471 428

Rendelési idő: hétfő, szerda, péntek: 8-12 óráig, kedd, csütörtök: 13-15 óráig

Gyermekorvos: dr. Fischer László (+3630 998 1187),

Rendelő: +3676 471 053

Rendelési idő: hétfő, szerda, péntek: 11-13 óráig, kedd, csütörtök: 13-15 óráig

Katonatelepi védőnői szolgálat: Nagysolymosi Andrea

(+3630 590 1819) +3676 507 916

Csecsemő tanácsadás: dr. Fischer László (+3630 9981187),

Rendelő: +3676 471 503 minden kedden 12:30-13:00

Katonatelepi Fiókgyógyszertár: Kecskemét, Katonatelep, Zsigmond F. u. 25/a.,

Tel.: +3676 323 188

Nyitvatartási idő: hétfő, szerda, péntek: 8-13 óráig,
kedd, csütörtök: 13-18 óráig

KÖZÉRDEKŰ ÉS SZOLGÁLTATÓI INFORMÁCIÓK

Magyar Posta Postapartner: Kecskemét, Katonatelep, Ezüstfenyő u. 1.

Tel.: +3630 995 6350 Nyitva tartás: hétfőtől péntekig 11:00-13:00

Szálláshelyek: Jegénye Panzió: Kecskemét, Katonatelep, Lombos u. 48.

Tel. +3676 471 213

Kecskemét Katonatelepi üzletek, boltok:

Önért 1. Élelmiszerbolt / CBA, Kecskemét Katonatelep, Lugas sor 52.

Tel.: +3676 471 486

Nyitva tartás: hétfőtől péntekig 6-18, szombat 6-12, vasárnap 6-11 óráig

Önért 2. Élelmiszerbolt / CBA, Kecskemét Katonatelep, Mályva u. 37.

Nyitva tartás: hétfőtől péntekig 6-18, szombat 6-12, vasárnap 6-11 óráig

Kattints a Katonatelepi közügyek internetes oldalára: www.katonatelep.hu